

NIEUWSBRIEF VOOR PATIËNTEN

LABWEST NIEUWS

UITGAVE AUGUSTUS 2018 EDITIE 17

*Paul Franck: bevlogen alleskunner
is met pensioen*

*Bloedtransfusies: een kijkje achter
de schermen*

*Afdeling Bloedafname gaat over
op ander oproepsysteem*

Paul Franck: bevlogen alleskunner is met pensioen

Klinisch chemicus Paul Franck ("wij verzorgen de diagnostiek voor artsen aan de hand van vrijwel alle stoffen of cellen die je uit bloed kunt bepalen") vertelt zo enthousiast over zijn werk dat je opeens alles wil weten over antistoffen, enzymen en het membraanskelet van bloedcellen. Je kunt je voorstellen dat hij een gewaardeerd opleider is. Toch gaat hij zich nu wijden aan zijn andere passie: de kunst.

Aanleiding voor het gesprek is dat Paul met pensioen gaat. In Nederland is hij dé deskundige op het gebied van de membraan van pathologische (zieke) rode bloedcellen. En internationaal heeft hij aanzien verworven met de oprichting van het Nederlands Referentielaboratorium en de ontwikkeling van een wereldstandaard voor de bepaling van de 7 algemene enzymen van de klinische chemie. Maar we beginnen bij het begin.

De keuze

"Op de middelbare school vond ik biochemie leuk, onder andere door een inspirerende biologieleeraar. Maar ook omdat ik die biochemische processen in de cel in plaatjes voor me zie. Ik ben ook kunstenaar, een beelddenker. Maar mijn vader was ondernemer en vond biochemie vaag. Hij vroeg: 'Wat doe je daar nu mee?' Daar had ik geen antwoord op. Ik had het gevoel dat ik bedrijfskunde moest gaan doen of ook ondernemer worden. Maar toen ik na een beroepskeuzetest nog geen duidelijk antwoord kreeg over wat ik moest gaan studeren, dacht ik: 'Ze kunnen me allemaal de pot op, ik ga biochemie doen!'"

De deskundige

Aan de Rijksuniversiteit van Utrecht promoveerde Paul op de membraan van pathologische rode bloedcellen, waaronder die van sikkeldcellen. "Door de soepele vervormbaarheid van het membraanskelet - de structuur onder het buitenste 'schilletje' van een rode bloedcel - kan die cel door de kleinste haarvaten bewegen. Als hier een foutje inzigt, dan gaan de cellen kapot en krijg je bloedarmoede. Dit kun je deels onder de microscoop aantonen en deels met een speciaal apparaat waarmee je die membraanvervorming meet. Bij onbegrepen bloedarmoede kan ik snel zien of dat aan een afwijkend membraan ligt. Ik doe daarmee de diagnostiek voor ziekenhuizen in Nederland."

De drijfveer

Paul heeft zijn werkende leven in LabWest, locatie HagaZiekenhuis als een mooie tijd ervaren. Mooi omdat hij makkelijk aan zijn vader kon uitleggen dat het goed was wat hij deed: elke dag 1500 patiënten de uitslag van hun bloedonderzoek verstrekken zodat de dokters verder kunnen. "Ik ben steeds meer gaan zien dat ik het voor de patiënten doe. Ik ben ook 8 jaar medisch manager geweest, maar daar had ik op een gegeven moment genoeg van. De patiënten, die zijn mijn drijfveer geweest om het zolang vol te houden."

Het levenswerk

Het meest trots is hij op zijn leidende rol bij de oprichting van het Nederlands Referentielaboratorium voor Enzymen (NRE), onderdeel van LabWest. Je kunt het zien als zijn levenswerk. Paul heeft ervoor gezorgd dat 19 laboratoria in Zuid-Holland dezelfde normaalwaarden gingen hanteren bij de bepaling van de enzymen. "De referentiewaarden van de bepaling noemen wij dat. Daarvoor deed elk lab dat op zijn eigen manier. Je kreeg in verschillende ziekenhuizen dus verschillende uitslagen van dezelfde patiënt." Paul publiceerde zijn verhaal in het vakblad Clinical Chemistry en dat artikel leidde ertoe dat hij met 10 internationale collega's een wereldstandaard ontwikkelde voor de bepaling van de 7 algemene enzymen ALAT, ASAT, ALFO, Amylase, CK, GGT en LDH. De oprichting van het NRE lag hieraan ten grondslag. Dit lab kent met die standaardmethoden de juiste waarden toe aan ijkpreparaten, die over de hele wereld gebruikt worden om de analyseapparaten op elkaar af te stemmen. Op die manier zijn de uitslagen uit Den Haag gelijk aan die van Berlijn, Tokyo en Buenos Aires.

"De patiënten, die zijn mijn drijfveer geweest om het zolang vol te houden."

De kunstenaar

Nu Paul-de-klinisch-chemicus met pensioen is, krijgt Paul-de-kunstenaar eindelijk meer ruimte. Enthousiast laat hij portretten op zijn telefoon zien die hij met potlood heeft getekend. "Ik ben altijd met kunst bezig geweest. Ik teken, beeldhouw en schilder, en ga dat nu meer doen. Ik geef ook lezingen over kunst. Dat deed ik o.a. voor de medewerkers van het laboratorium op mijn verjaardag. Het gebeurde onder het motto "geen gebak bij de koffie, maar kunst met een borrel". Tijdens mijn afscheidsymposium gaf ik een lezing over het verband tussen de ziekte van de schilder en de stijl van zijn kunst. Zo heb ik iets teruggeven aan de aanwezigen; dat vind ik leuk."

Bloedtransfusies: een kijkje achter de schermen

In ons laboratorium werken we veel met bloed. We kunnen in bloed onderzoeken of er sprake kan zijn van (een risico op) een specifieke ziekte. Dat is natuurlijk niet de belangrijkste reden dat we bloed hebben. Bloed heeft vele functies: het zorgt er voor dat je genoeg zuurstof en voedingsstoffen hebt (rode bloedcellen en bloedplasma), dat wondjes snel dicht gaan (bloedplaatjes en bloedplasma) en voor goede afweer tegen bacteriën en virussen (witte bloedcellen en plasma). Je bloedcellen worden daarom steeds opnieuw aangemaakt en zo wordt je bloed regelmatig ververst. Een tekort aan bloed (door een grote bloeding of een slechte aanmaak van nieuw bloed) kan ernstige gevolgen hebben. Maar gelukkig is er een oplossing: een bloedtransfusie.

Bij een bloedtransfusie krijg je bloedcellen van iemand anders. Wanneer dit niet goed uitgevoerd wordt kan dit gevaarlijk zijn. Daarom is er in Nederland een strikt gereguleerde controle en logistiek voor opgezet. Voor de veiligheid van de ontvanger worden bloeddonoren streng gecontroleerd op besmetting met virussen of bacteriën. Daarnaast mag je alleen bloed krijgen van een donor waarvan het bloed 'past' bij jouw bloed(groep). In Nederland zijn er verschillende instanties die er voor zorgen dat een bloedtransfusie zo veilig mogelijk gedaan kan worden. Dit zijn Sanquin, het transfusielaboratorium in het ziekenhuis en de ziekenhuisafdeling waar de transfusie plaats vindt.

Bij Sanquin wordt bij goedgekeurde vrijwillige donoren bloed afgenomen en verwerkt voor transfusie. Daar wordt het bloed gesplitst: een zakje rode bloedcellen, een met bloedplaatjes en een met plasma. Bij een transfusie krijg je dus niet zomaar bloed, maar altijd een deel van het bloed (rode bloedcellen, bloedplaatjes of plasma).

Vervolgens wordt gekeken wat de bloedgroep van de donor is, zodat we later kunnen onderzoeken of dit ook past bij de ontvanger. Hoewel er meer dan 200 bloedgroepen zijn, zijn de bekendste bloedgroepen ook de belangrijkste: A, B, AB, 0 en Rhesus D.

In het ziekenhuis beslist de arts vervolgens of iemand bloed nodig heeft. Dit wordt gedaan aan de hand van klachten van een patiënt, de laboratoriumuitslagen en de bloedgroep. De dokter schakelt vervolgens ons transfusielaboratorium in. Wij controleren de bloedgroep van de donor, bepalen de bloedgroep van de ontvanger en kijken of er antistoffen aanwezig zijn. Op basis van alle onderzoeken selecteren wij een passende zak bloedcellen.

Op de afdeling in het ziekenhuis wordt alles nog een laatste keer gecontroleerd en kan de transfusie plaatsvinden. Ook wordt de patiënt tijdens een transfusie goed in de gaten gehouden. Er zit dus tijdens elke stap minstens één controlemoment in het proces. Zo doen alle betrokkenen er alles aan om de transfusie probleemloos te laten verlopen.

Afdeling Bloedafname van LabWest is over op ander oproepsysteem

In de week van 19 februari zijn de afdelingen bloedafname van LabWest op de locaties Leyweg en Sportlaan overgegaan op een ander patiënten oproepsysteem. Alleen de procedure bij de bloedafname zelf is veranderd. Patiënten moeten zich ook bij de nieuwe werkwijze nog steeds aanmelden bij de centrale aanmeldzuilen in de centrale hal.

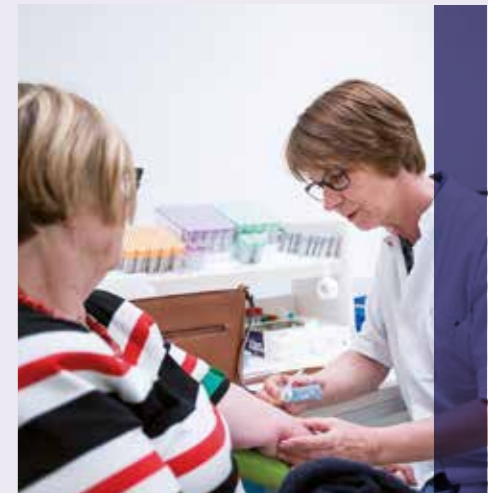
Wat is er veranderd?

Net als al het geval was, meldt de patiënt zich nu ook aan bij de centrale aanmeldzuil. Daar krijgt de patiënt een ticket en wordt door de zuil verwezen naar de bloedafname. Bij de bloedafname is de centrale aanmeldzuil verdwenen. In plaats daarvan meldt de patiënt zich aan bij de balie. Hier bepaalt een baliemedewerker van LabWest waar de patiënt voor komt. Op basis daarvan krijgt de patiënt een apart ticket en neemt plaats in de wachtruimte.

Waarom werd deze verandering doorgevoerd?

Met name de bloedafname op locatie Leyweg wordt dagelijks door veel patiënten bezocht. Een deel van deze patiënten ervaarde problemen met het aanmelden bij de decentrale aanmeldzuil. De medewerker achter de balie zal deze taak overnemen. Tevens liep het opvolgnummer niet synchroom met het oproepnummer in de

wachtkamer wat tot veel onduidelikheden leidde. Door de wijzigingen is de procedure bij de bloedafname een stuk patiëntvriendelijker geworden.

Interview dhr. Van der Meer

Enige tijd geleden werd onze Prikpost aan de Vaillantlaan bezocht door de heer van der Meer, die in een wel heel bijzondere outfit onze post bezocht. Nieuwsgierig naar hoe meneer tot deze outfit kwam is er door een medewerker van LabWest contact met hem gezocht en is hij geïnterviewd.

Meneer van der Meer: Hoe bent u terecht gekomen bij de trombose-dienst?

Ongeveer 20 jaar geleden heb ik een trombosebeen gehad wat zo erg was dat ik meteen doorgestuurd werd naar het ziekenhuis. Ik ben daar gelukkig net op tijd terecht gekomen. Anders had het weleens heel anders af kunnen lopen.

Heeft u een vaste prikpost en een vaste medewerker die u prikt?

Eerst bezocht ik prikpost de Burcht aan de Van der Vennestraat en sinds deze opgeheven is ga ik naar de Vaillantlaan. Ik bezoek heel trouw deze prikpost en een vaste medewerker heb ik niet. Er is veel diversiteit aan 'prikkers'. Dhr. zegt menig medewerker te hebben gezien.

Hoe tevreden bent u met uw bezoek aan de prikpost?

Meneer van der Meer is tevreden, wordt altijd netjes geholpen. Het grote aantal verschillende medewerkers verbaast meneer. Hij komt altijd ongeveer dezelfde tijd en treft zelden dezelfde medewerker.

Zijn er van uw kant verbeterpunten of suggesties voor:

a) De prikpost:

Verruiming van de priktijden voor deze prikpost, ik kan er tegenwoordig maar op één vaste dag terecht.

b) De trombosedienst in het algemeen:

"Ik leef nog, dus ik ben heel blij met de Trombosedienst, vooral met de aardige dames. In het kader van de klant is koning zeg ik: geen mannelijke medewerkers meer naar de Vaillantlaan!"

Het shirt dat u draagt op de foto: Wie heeft u daarmee verblijd?

Dit shirt heb ik zelf gemaakt. Is een uit de hand gelopen hobby van mij. Ik ontwerp de prints, zonder PC dus maak de prints handmatig. Dan brengt hij de prints naar een voor hem inmiddels bekende drukker. Ooit heeft meneer van der Meer ook een compilatie gemaakt voor onze toenmalige koningin Beatrix. Dit shirt maakt onderdeel uit van de tijdelijke tentoonstelling in het gemeentemuseum over verzamelobjecten van het koninklijk huis. Toentertijd heeft onze toenmalige koningin hem een persoonlijk dankwoord geschreven.

Meneer van der Meer: heeft u weleens van zelfmeten gehoord?

Dhr. zegt heel lang geleden een keer een folder te hebben ontvangen, maar toen moest de patiënt nog over internet beschikken. Ik leg hem uit dat dit heden ten dage niet meer noodzakelijk is. Aan het eind van ons gesprek heb ik meneer van der Meer overgehaald om te gaan zelfmeten. Uiteraard gaat hij de lieve "prikzusters" van LabWest missen, maar het zelfmeten geeft hem wel veel vrijheid.

Meneer van der Meer is een erg vriendelijke man die, zoals hij zelf zegt, getekend is door het leven, maar altijd is blijven lachen. Zijn humor houdt hem op de been. LabWest bedankt meneer van der Meer via deze weg nogmaals voor zijn medewerking.

PRIKPOSTEN IN DE REGIO

Nieuwe prikpost:

Gezondheidscentrum De Vijfhoek
Vaillantplein 7, 2526 HX Den Haag
Maandag en donderdag:
08.30 - 10.00 uur

Gewijzigde openingstijden:

Woonzorgcentrum Prinsenhof
Donderdag: 09.30 - 10.00 uur

WILT U DE NIEUWSBRIEF DIGITAAL ONTVANGEN?

Stuur dan uw e-mailadres naar
info@labwest.nl

COLOFON

LabWest Nieuws is een nieuwsbrief voor patiënten van LabWest en verschijnt driemaal per jaar.

Eindredactie: LabWest, redactieraad
Ontwerp: www.carolastraatman.nl
Druk: Dima Media Groep
Opplage: 1.000 exemplaren

Redactieadres: Afdeling Communicatie
E-mail: info@labwest.nl

Ingezonden brieven en artikelen zijn altijd welkom, maar de redactie behoudt zich het recht voor om deze in te korten of niet te plaatsen. Aan de inhoud van dit magazine kunnen geen rechten worden ontleend.